

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ
W SŁAWNIE**

„Nie ma kaleki, jest człowiek”

Maria Grzegorzewska

Celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest realizowanie dwóch równoważnych procesów:

- 1) wychowania, czyli wspierania dziecka w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości fizycznej, społecznej, psychicznej i duchowej;
- 2) profilaktyki, jako procesu wspierania dziecka w radzeniu sobie z trudnościami oraz eliminacji czynników zagrażających jego zdrowiu i bezpieczeństwu.

Filarami ośrodkowych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych są:

- informacja-dostarczenie informacji na temat celów i treści kształcenia efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia;
- komunikowanie-wyrażenie emocji, inicjowanie dialogu, umożliwiającej wyrażanie własnych poglądów, szczerość i otwartość dyskusji, podejmowanie tematów trudnych dotyczących jednostki i grupy;
- współdziałanie-podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami;
- modelowanie-bycie wzorcem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole, w otoczeniu innych ludzi;
- doświadczenie-stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne pełnienie ról na lekcji i w Ośrodku, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi;
- możliwość wyboru-stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia oraz różnych strategii umożliwiających mu uzyskiwanie wyników adekwatnych do możliwości rozwojowych;

-wspomaganie-wychowawczej roli rodziny poprzez właściwą organizację zajęć edukacyjnych i wychowawczych.

Podstawą do tworzenia ośrodkowego programu wychowawczo-profilaktycznego były następujące akty prawne:

- Deklaracja Praw Dziecka z 1959r.
- Konwencja o Prawach Dziecka Organizacji Narodów Zjednoczonych z 1989r. (w Polsce od 23 grudnia 1991r.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997r. (art. 48, 53, 54, 70, 72)
- Ustawa o Systemie Oświaty z dn. 7.09.1991r, z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dn. 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela (art. 6) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dn. 14.12.16r. Prawo Oświatowe z późniejszymi zmianami.
- Program Polityki Prorodzinnej Państwa z dn. 17.11.1998r., z późniejszymi zmianami.
- Ustawa o zdrowiu publicznym z dn.11.09. 2015r.
- Rozporządzenie MEN z dn. 06.02.2023r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Statut Ośrodka.
- Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w2006r.
- Deklaracja Praw Osób Upośledzonych Umysłowo przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 grudnia 1971r.
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13.12.2006r. (Dz. U. z 2012r. poz. 1169) ratyfikowany przez Polskę w 2012r.
- Ustawa z dnia 05.08.2020r. (poz.1449) w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty, działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09.08.2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z późniejszymi zmianami.

- Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie MEN z dnia 12. 08. 2020r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie MEN z dnia 06. 10. 2023r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą.
- Rozporządzenie MEN z dnia 12. 08. 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25. 02. 1964r. z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 13 maja 2023r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

I MISJA OŚRODKA

1. Jesteśmy przygotowani do pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnościami.
2. Wspieramy wszechstronny rozwój wychowanka niepełnosprawnego z uwzględnieniem jego potrzeb, możliwości i okresów rozwojowych.
3. Każdy wychowanek jest dla nas jednakowo ważny, każdemu pomagamy, by mógł odnieść osobiste sukcesy.
4. Zapewniamy wychowankom bezpieczne oraz przyjazne warunki do nauki i wypoczynku, a także różnorodną ofertę edukacyjną.
5. Wspieramy rodziców w rozwoju osobowym ich dziecka w wymiarze intelektualnym, społecznym, zdrowotnym, moralnym i duchowym.
6. Prowadzimy różne formy działalności integracyjnej, zmierzające do adaptacji wychowanków w społeczeństwie.

II OGÓLNE CELE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

Wszelkie działania mają na celu wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – poprzez zdobycie przez ucznia/wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie prozdrowotnych zachowań, z uwzględnieniem nabywania właściwych nawyków zdrowotnych;
- psychicznej (emocjonalnej) – poprzez zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej opartej na właściwym stosunku do siebie i innych oraz kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów w dobrej kondycji psychicznej, w szczególności minimalizowanie zjawiska stresu szkolnego, a także poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów/wychowanków;
- społecznej – poprzez doskonalenie umiejętności pełnienia ról społecznych oraz analizy norm społecznych i dokonywania właściwych wyborów, a także kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej;
- aksjologicznej – poprzez zdobycie stabilnego systemu wartości, docenienie znaczenia zdrowia i sensu życia oraz rozbudzanie wrażliwości na prawdę, dobro i piękno.

III ZA WARTOŚCI WYCHOWAWCZE W NASZYM OŚRODKU PRZYJMUJE SIĘ:

1. Wartości ogólnoludzkie i tradycje religijne jako podstawa przyjęcia uniwersalnych zasad etyki.
2. Kształtowanie u wychowanków takich cech charakteru jak: pracowitość, uczciwość, rzetelność, umiejętność przezwyciężania trudności, krytycyzm, przedsiębiorczość, kreatywność odpowiedzialność i asertywność.
3. Rozróżnienie i pielęgnowanie uczuć koleżeństwa, przyjaźni, miłości.
4. Poczucie współodpowiedzialności za życie Ośrodka i poszanowanie mienia społecznego.
5. Wzorce, wielkie bogactwo sztuki oraz jej rola w życiu człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem „Małej Ojczyzny”- regionu.
6. Miłość Ojczyzny oraz poszanowanie dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i Świata.
7. Rozwijanie w wychowankach postawy ciekawości i otwartości.
8. Przygotowanie wychowanka do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, sprawiedliwości, tolerancji, wolności kulturowych, wyznaniowych, płciowych, rasowych i światopoglądowych.
9. Uświadomienie roli człowieka w kształtowaniu środowiska.
10. Dbłość o przestrzeganie zasad zdrowia oraz higieny, a także bezpieczeństwa swojego i innych.

IV UCZESTNICY PROGRAMU-STRUKTURA ODZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

1.Dyrektor Ośrodka:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w Ośrodku,
- sprawuje opiekę nad uczniami/wychowankami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej placówki, o kształtowanie atmosfery bezpieczeństwa;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, wychowania i opieki;
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem oraz Samorządem Wychowanków Ośrodka;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania Ośrodka ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku ośrodkowym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia;
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów;
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Ośrodka;
- nadzoruje wypełnianie wytycznych zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich.

2.Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców;
- opracowuje i zatwierdza dokumenty oraz procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach różnorodnego zagrożenia młodzieży, w tym depresją oraz zachowaniami niepożądanymi;
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;

- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3.Nauczyciele/wychowawcy:

- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- reaguje na przejawy agresji, niedostosowania społecznego, uzależnień, depresji i innych zachowań niepożądanych uczniów/wychowanków uczniów;
- wypełnia wytyczne zawarte w Standardach Ochrony Małoletnich;
- przestrzega obowiązujących w Ośrodku procedur postępowania w sytuacjach trudnych i kryzysowych;
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, negatywnych przeżyć związanych z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy;
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, poszanowania drugiego człowieka;
- wspierają zainteresowania, pasje, rozwój we wszystkich sferach ucznia/wychowanka.

4.Wychowawcy klas/grup w internacie:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy i zaufania;
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów/wychowanków, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka;
- opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy/grupy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego/grupy i potrzeby uczniów/wychowanków;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, wychowawcami internatu rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci i młodzieży, pedagogiem, psychologiem szkolnym;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- realizują wytyczne zawarte w Standardy Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem.

5.Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania ośrodkowego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- zapewnia uczniom/wychowankom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach;

- współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów/wychowanków potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- pomaga rodzicom/opiekunom prawnym i nauczycielom/wychowawcom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych predyspozycji oraz uzdolnień ucznia;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom/opiekunom prawnym uczniów/wychowanków;
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy Ośrodka;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami/wychowankami w identyfikacji ich problemów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia;
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej i internackiej;
- prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- realizuje Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- realizuje wytyczne zawarte w Standardy Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem.

6.Rodzice:

- współpracują z wychowawcą klasy, grup w internacie i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- współorganizują imprezy ośrodkowe, grupowe i klasowe;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez swoje dzieci/podopiecznych;
- współrealizują wytyczne zawarte w Standardach Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem.

7.Rada Rodziców:

- uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8.Samorząd Wychowanków Ośrodka:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów/wychowanków, działalności sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;

- współpracuje z opiekunem Samorządu Wychowanków Ośrodka i Radą Pedagogiczną;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor Ośrodka oraz wzbogaca jej tradycję;
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

9. Pracownicy niepedagogiczni Ośrodka:

- współpracują z pracownikami pedagogicznymi Ośrodka;
- współrealizują Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- współrealizują wytyczne zawarte w Standardach Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem.

Nauczyciel/wychowawca zobowiązany jest rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami Ośrodka: dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą i profilaktyczną, a także wspierać każdego wychowanka w jego rozwoju oraz dążyć do własnego rozwoju.

Szczegółowe informacje na temat powinności pracowników pedagogicznych zawarte są w Statucie Ośrodka i Kodeksie Etyki (pracy nauczyciela), w Procedurach Postępowania w Sytuacjach Kryzysowych i Nadzwyczajnych na terenie Ośrodka oraz w Standardach Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem.

V PRZEWIDYWANE EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Absolwent szkoły podstawowej:

1. Charakteryzuje się przestrzeganiem zasad kultury osobistej. Odnosi się z szacunkiem do osób starszych i kolegów. Zna zasady poprawnego zachowania. Jest odpowiedzialny, punktualny, systematyczny, życzliwy. Stosuje w odpowiednich okolicznościach zasady fair play.
2. Sprawnie funkcjonuje w środowisku społecznym.
3. Postępuje zgodnie z zasadami zachowań asertywnych.
4. Reprezentuje postawę otwartą i aktywną, potrafi pracować w zespole.
5. Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji.
6. Szanuje i pielęgnuje tradycje rodziny, placówki, regionu, ojczyzny.
7. Rozumie potrzebę pokonywania trudności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, nie zniechęca się drobnymi niepowodzeniami.

8. Umie dokonywać odpowiedzialnych wyborów:

- zna swoje mocne i słabe strony;
- umie podejmować decyzje;
- zna skutki swoich decyzji;
- wie, dlaczego podejmuje określone działania;
- jest w stanie ponieść konsekwencje swego działania;
- umie krytycznie ocenić swoje możliwości;
- nazywa, analizuje i wyraża swoje uczucia.

9. Jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższych etapach edukacyjnych.

Absolwent szkoły ponadpodstawowej:

1. Sprawnie funkcjonuje w środowisku społecznym.
2. Potrafi być asertywnym.
3. Potrafi pracować w zespole, rozwiązuje problemy w sposób kreatywny i twórczy.
4. W swoim postępowaniu kieruje się tolerancją w relacjach z innymi, szanuje i dostrzega ich wysiłek oraz pracę.
5. Jest odpowiedzialny za siebie i za innych.
6. Jest wrażliwy na cierpienie, ból i krzywdę.
7. Cieszy się z sukcesów zarówno swoich jak i innych.
8. Dostrzega piękno świata i potrafi w sposób odpowiedzialny korzystać z zasobów środowiska naturalnego.
9. Zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe, jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
10. Korzysta z pomocy różnych organizacji wspierających osoby niepełnosprawne.
11. Orientuje się w aktualnej sytuacji na rynku pracy.
12. Ma wizję swojej przyszłej rodziny i pracy.

VI TRADYCJE I UROCZYSTOŚCI

Tradycje Ośrodka związane z ceremoniałem:

1. Rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.
2. Pasowanie na uczniów klas pierwszych szkoły podstawowej.
3. Pasowanie na przedszkolaka.

4.Ślubowanie uczniów klas pierwszych Szkoły Branżowej, Technikum, Szkoły Przysposabiającej do Pracy.

Uroczystości o charakterze patriotycznym:

- 1.Święto Niepodległości.
- 2.Dzień Żołnierzy Wyklętych.
- 3.Dzień Symboli Narodowych i Święto Konstytucji 3 Maja.

Uroczystości i wydarzenia o charakterze wychowawczym i edukacyjnym odbywające się w poszczególnych szkołach oraz w internacie są wymienione w sposób szczegółowy w Rocznym Planie Pracy Dydaktyczno-Wychowawczej Ośrodka na rok szkolny 2025/2026.

VII DIAGNOZA ZAGROŻEŃ

SOSW dla DMN w Sławnie każdego roku przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego opartą na naukowych podstawach, analizuje jego potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczo-profilaktycznej w Ośrodku korzystamy z:

- obserwacji ukrytych, jawnych i uczestniczących;
- spostrzeżeń nauczycieli/wychowawców na temat zagrożeń problemowych w klasie/grupie;
- spostrzeżeń rodziców/opiekunów prawnych na temat zagrożeń problemowych dotyczących ich dzieci/podopiecznych;
- ludzkich zasobów placówki tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli, rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji ośrodkowych specjalistów, realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji ekspertów spoza placówki, a także współpracujących rodziców/opiekunów prawnych.

Opracowana diagnoza, rokrocznie, staje się załącznikiem do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Ośrodka.

VIII OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH:

1. Zdrowie – edukacja zdrowotna.
2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych.
3. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań.

4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych i problemowych.

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie, edukacja zdrowotna	-działania mające na celu promowanie zdrowego stylu życia w aspekcie fizycznym i psychicznym, w szczególności poprzez rolę nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej; -wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego; -kształtowanie u dzieci i młodzieży zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy; -promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów; -kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych; -analiza zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo–skutkowego oraz podejmowanie działań na rzecz ochrony przyrody; -pokonywanie własnych słabości oraz akceptowanie własnych ograniczeń i niedoskonałości; -doskonalenie umiejętności obniżania u siebie napięcia spowodowanego stresem, traumatycznymi przeżyciami, objawami depresji, lękiem; -kształtowanie świadomości zmian własnego ciała w różnych okresach rozwoju fizycznego i psychicznego; -uświadamianie dzieciom i młodzieży zagrożeń psychofizycznych wynikających z: -zaburzeń odżywiania, -nadużywania leków i używek, -używania środków odurzających i psychoaktywnych; -cyberuzależnień, w tym fonoholizmu. -kształtowanie nawyków przestrzegania higieny osobistej; -ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży; -realizacja podstawy programowej z zakresu przedmiotu edukacja zdrowotna, a w tym obszary: zdrowie fizyczne, aktywność fizyczna, zdrowie seksualne, odżywianie.

Relacje, <i>kształtowanie</i> <i>postaw</i> <i>społecznych</i>	-kształtowanie podstawowych umiejętności, kompetencji komunikacyjnych; -wdrażanie do przestrzegania obowiązujących reguł i norm społecznie akceptowanych; -uczenie zachowywania bezpiecznego dystansu społecznego; -szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych; -wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce; -nawiązywanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji międzyludzkich; -nabywanie umiejętności dokonywania samooceny oraz oceny innych; -rozwijanie poczucia przynależności do grup społecznych (rodzina, grupa, klasa, szkoła, Ośrodek, region, ojczyzna); -uświadamianie praw i obowiązków wynikających z roli wychowanka oraz członka społeczności szkolnej, rodziny i innych; -rozwijanie empatii, świadomości niesienia pomocy słabszym i potrzebującym, umiejętność rozwiązywania konfliktów i sporów; -doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi; -zaangażowanie w różne formy aktywności (wolontariat, koła zainteresowań itp.); -rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, ważności, empatii, unikania kierowania się stereotypami i uprzedzeniami; -przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu; -współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukację oraz wychowawczą, opiekuńczą i profilaktyczną działalność Ośrodka; -budowanie klimatu bezpieczeństwa, szacunku, otwartego dialogu i porozumienia pomiędzy, pracownikami pedagogicznym i niepedagogicznymi Ośrodka, rodzicami/opiekunami prawnymi; -wsparcie i budowanie relacji społecznych z uchodźcami; -podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia zdrowia psychicznego udzielanego uczniom i wychowankom; -wzmocniona edukacja obywatelska oparta na kształtowaniu postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę, w tym edukacja dla
--	--

	bezpieczeństwa i pro obronna; -realizacja podstawy programowej z zakresu przedmiotu edukacja zdrowotna, a w tym obszary: zdrowie społeczne, zdrowie psychiczne, dojrzewanie w szkołach podstawowych.
Kultura, <i>wartości, normy,</i> <i>wzory zachowań</i>	-rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i prospołecznych; -działania związane z upamiętnieniem miejsc ważnych dla pamięci narodowej; -upamiętnianie postaci i wydarzeń z przeszłości; -celebrowanie najważniejszych świąt i symboli narodowych; -popularyzowanie wiedzy na temat zasad humanitaryzmu; -modelowanie właściwej komunikacji w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o poprawność języka i kulturę wypowiedzi; -promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego; -kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła, analiza sytuacji wychowawczych; -rozwijanie szacunku dla dorobku kultury narodowej i wartości chrześcijańskich, a także poszanowanie innych religii i tradycji; -rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych; -zapobieganie dyskryminacji i kształtowanie szacunku do ludzi niezależnie od wyznawanej religii, statusu materialnego i rodzaju niepełnosprawności; -rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz społeczności lokalnej; -pobudzanie do kreatywnego i przedsiębiorczego myślenia oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; -rozbudzenie szacunku do ludzi pracy, zastosowanie umiejętności praktycznych w życiu codziennym; -rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwiania potrzeby bycia ambitnym; -uświadamianie praw, wartości oraz postaw prospołecznych; -kreowanie umiejętności poszukiwania i korzystania z informacji w różnych mediach; -nabywanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na własne postępowanie; -wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających

	do odpowiedzialnych decyzji; -realizacja podstawy programowej z zakresu przedmiotu edukacja zdrowotna, a w tym obszary: wartości i postawy, zdrowie i środowisko, system ochrony zdrowia w szkołach ponadpodstawowych.
Bezpieczeństwo, <i>profilaktyka</i> <i>zachowań</i> <i>ryzykownych,</i> <i>problemowych</i>	-zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych oraz ich przestrzeganie, właściwe zachowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia; -rozpoznawanie zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji społecznych, gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych i nachalna reklama itp.); -uświadamianie zagrożeń wynikających z nieodpowiedzialnego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych (bezpiecznych zasad korzystania ze środków masowego przekazu), zachowanie w tym obszarze zasad higieny pracy umysłowej; -profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.; -promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej; -prowadzenie działań prewencyjnych zarówno wobec uczniów/wychowanków oraz ich rodziców/opiekunów prawnych mających na celu utrzymanie bezpieczeństwa cyfrowego w placówce oraz ciągłego, systemowego działania ograniczającego szeroko rozumianą cyberprzemoc, cyberzagrożenia; -wspieranie i kształtowanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie; -rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”; -promowanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie używania środków psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych; -propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych; -kształtowanie postaw zapobiegających wczesnej inicjacji seksualnej;

	-dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych; -dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach; -redukowanie agresywnych zachowań poprzez ćwiczenie kreatywnych sposobów rozwiązywania problemów (pomoc psychologa, pedagoga); -dostarczanie wiedzy na temat osób instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach życiowych, w tym wzmocnienie i zacieśnienie współpracy wewnętrznej i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny; -wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra. -realizacja podstawy programowej z zakresu przedmiotu edukacja zdrowotna, a w tym obszary: Internet profilaktyka uzależnień.
--	---

VI EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty są poddawane systematycznej ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od rodziców/opiekunów prawnych, uczniów/wychowanków i pracowników pedagogicznych służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

Program będzie poddawany badaniu ewaluacyjnemu co rok.

Narzędziami ewaluacji będą:

- obserwacja realizacji i analiza zadań wychowawczych oraz profilaktycznych przy współudziale organów samorządowych (Samorząd Wychowanków Ośrodka, Rada Rodziców);
- analiza pracy wychowawcy klasy i/lub grupy;
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych;
- rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi;
- rozmowy z uczniami/wychowankami;
- zbieranie informacji od innych nauczycieli/wychowawców;
- ponadto następujące sposoby ewaluacji w zależności od potrzeb:

-ankiety;

-badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, Samorządem Wychowanków Ośrodka, posiedzeniach Rad Pedagogicznych;

-wnioski z nadzoru pedagogicznego.

VII UWAGI KOŃCOWE

- Monitorowania realizacji *Programu* będzie dokonywała na bieżąco Dyrektor szkół oraz zespół ds. wychowawczo-profilaktycznych.
- Metody i sposoby realizacji *Programu* dobierają wszyscy pracownicy pedagogiczni, w porozumieniu z gronem pedagogicznym placówki oraz rodzicami/opiekunami prawnymi.
- Wyniki monitorowania będą przedstawiane na posiedzeniach Rad Pedagogicznych.
- Program Wychowawczo-Profilaktyczny ma charakter otwarty, może być poddawany modyfikacjom uwzględniającym wyniki ewaluacji.
- Wychowawcy klas/grup tworzą, we wrześniu bieżącego roku szkolnego, szczegółowy harmonogram tematyki zajęć realizowanych na godzinach do dyspozycji wychowawcy oraz planu pracy wychowawców w internacie.

Ewaluacji treści i zakresu merytorycznego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonał, w dniu 27 sierpnia 2025r., zespół powołanych nauczycieli.

Ewaluacja treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego została zatwierdzona na posiedzeniu Rady Pedagogicznej SOSW dla DNN w dniu 28 sierpnia 2025r.

Ww. ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktyczny została zatwierdzona bez uwag, uchwałą wprowadzającą, przez Radę Rodziców Ośrodka w dniu 19 września 2025r.

DIAGNOZA czynników chroniących i ryzyka występujących w środowisku placówki na rok szkolny 2025/2026 została przeprowadzona na podstawie:

- obserwacji realizacji zadań wychowawczych oraz profilaktycznych;
- analizy pracy wychowawców klasy i/lub grupy;
- ankiety uczniów;
- ankiety wychowawców internatu;
- frekwencji na zajęciach dydaktycznych;
- frekwencji na zajęciach dodatkowych;
- rozmów z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów/wychowanków;
- rozmów i zajęć o charakterze oddziaływań terapeutycznych z uczniami/wychowankami;
- zebranych informacji od nauczycieli/wychowawców.

Wskazania odnotowane powyżej oraz wytyczne z dnia 28 maja 2025 roku, gdzie Ministerstwo Edukacji i Nauki opublikowało podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026, posłużyły opracowaniu wytycznych do pracy i współdziałania grona pedagogicznego Ośrodka z dziećmi i młodzieżą, rodzicami/opiekunami prawnymi oraz instytucjami wspomagającymi.

Sytuacja uczniów SOSW dla DMN w Sławnie jest bardzo zróżnicowana ze względu na odmienności występujących niepełnosprawności oraz warunków środowiskowych i domowych uczniów wszystkich typów szkół i przedszkola.

Wobec tego ustalono poniżej wskazane zagadnienia do realizacji, w następujących obszarach działań wychowawczo–profilaktycznych na rok szkolny 2025/2026.

1.ograniczenie ilości zachowań przemocowych i agresywnych poprzez wzmożone oddziaływania profilaktyczne podczas pobytu uczniów/wychowanków w Ośrodku;

2.wzmożone i zintensyfikowane działania wychowawców klas i grup w internacie mające na celu wzmocnienie pozytywnego ich postrzegania przez uczniów i wychowanków oraz wzmocnione działania na rzecz uczniów i wychowanków dążące do integrowania danego zespołu klasowego/grupy w internacie;

3.wspieranie rozwoju emocjonalnego, społecznego i psychicznego uczniów/wychowanków, ze szczególnym naciskiem na ochronę i wzmacnianie ich zdrowia w każdym aspekcie;

4.zachowanie standardów wypracowanego poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczących się oraz mieszkających w Ośrodku;

5.wspieranie rodziców/opiekunów prawnych w procesie wychowania, zwłaszcza w codziennym kształtowaniu u dzieci i młodzieży zachowań poprawnych, pożądanych społecznie i tych prozdrowotnych;

6.wspieranie rodziców/opiekunów prawnych w procesie wychowania uczniów/wychowanków pochodzących z rodzin uchodźczych;

7.podnoszenie umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie połączone z zapobieganiem fonoholizmowi;

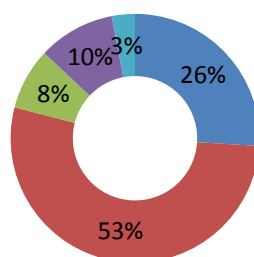
8.wspieranie inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności ruchowej.

Poniższa analiza przeprowadzonych ankiet wskazuje na zasadność podjętych na rok szkolny 2025/2026 działań wychowawczo-profilaktycznych dotyczących konieczności wzmożonych oddziaływań w zakresie mobilizowania uczniów do aktywności fizycznej.

Informacja uzyskana od nauczycieli, w tym wychowawców klas w szkole i wychowawców internatu. W badaniu wzięło udział 38 nauczycieli.

Częstotliwość aktywności fizycznej uczniów poza zajęciami obowiązkowymi z wychowania fizycznego.

■ codziennie ■ kilka razy w tygodniu ■ rzadziej niż raz w tygodniu
■ rzadko, prawie w ogóle ■ nie zaobserwowano aktywności

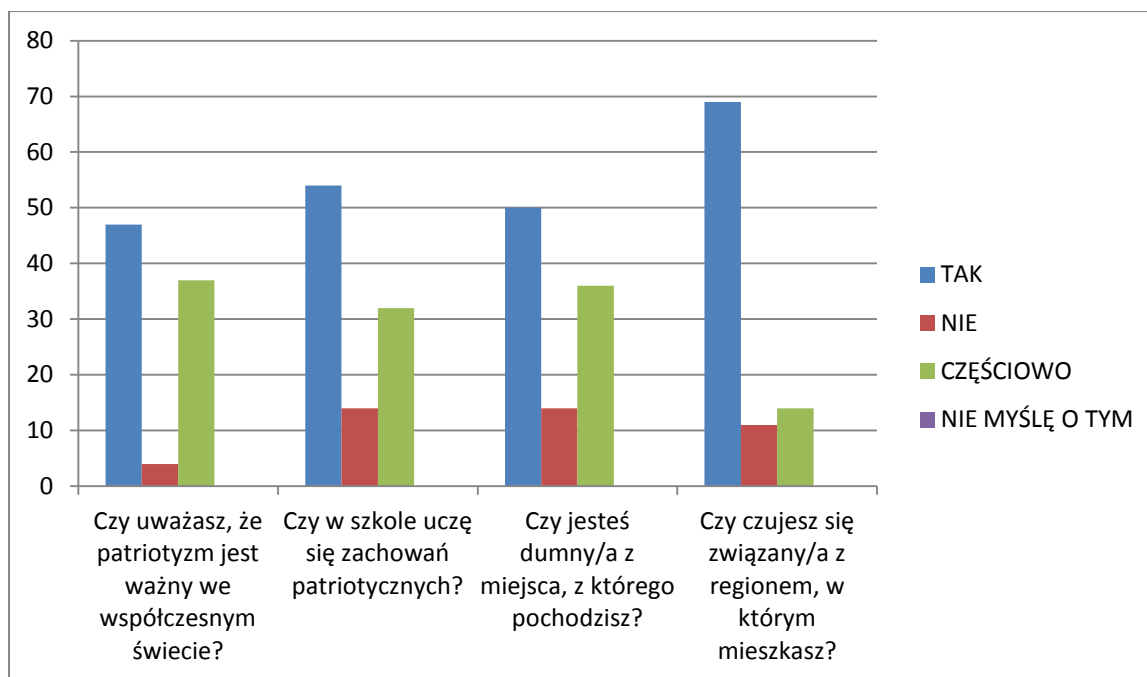

Wskazane dane świadczą, że należy także w bieżącym roku szkolnym w obszarze propagowania i wdrażania uczniów do aktywności fizycznej należy utrzymywać dotychczasowy poziom motywowania dzieci i młodzieży do zaangażowania w rozwijanie zainteresowań różnymi dyscyplinami sportu oraz różnymi formami rekreacji. Należy także w tym samym stopniu oddziaływać na świadomość prozdrowotną dzieci i młodzieży jak dotychczas.

W obszarze realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zasadnym jest także, według pozyskanych informacji, podczas trwania całego roku szkolnego 2024/2025, utrzymywać dotychczasowy wysoki poziom dbałości o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży uczących się i mieszkających w Ośrodku.

Najistotniejszym obszarem poddanym obserwacji oraz badaniu były szeroko rozumiane odczucia patriotyczne postrzegane poprzez przynależność do danej społeczności, w tym szkoły, środowiska lokalnego.

Wskazane poniżej wyniki pokazują, że podjęte oddziaływania o charakterze proobywatelskim oraz te wzbudzające poczucie tożsamości i współistnienia w społeczności SOSW DMN Sławno uczniów jest na wysokim poziomie.

Informacja uzyskana od uczniów, w tym wychowanków internatu. W badaniu wzięło udział 27 dzieci i młodzieży.

Dodatkowo w bieżącym roku szkolnym w wyniku obserwacji poprzedniego należy ze wzmocnioną uważnością utrzymywać oddziaływania zmierzające do wspierania dzieci i młodzieży w krytycznym oglądzie treści zawartych w Internecie oraz uwrażliwiać ich na zasoby i możliwości sztucznej inteligencji. Dodatkowo ze względu na to, że uczniowie/wychowankowie wykorzystują ówczesną technologię do różnorodnych form komunikacji (za pomocą Internetu, komunikatorów) trzeba kontrolować czas oraz treści przeglądane przez dzieci i młodzież.

W obszarze realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zasadnym jest także utrzymywać dotychczasowy wysoki poziom dbałości o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży uczących się i mieszkających w Ośrodku. Co powinno znaleźć odzwierciedlenie w wysokim poziomie pracy wychowawczo-opiekuńczej, podczas której kładziony będzie szczególny nacisk na obszary oddziaływań związanych z kreowaniem prawidłowej komunikacji interpersonalnej oraz rozwiązywania konfliktów.

Najobszerniejszy obszar analizy funkcjonowania dzieci i młodzieży dotyczył ich bieżącego dobrostanu psychicznego.

Uzyskane wyniki wskazały, że dzieci i młodzież uczące się w Ośrodku oceniają swój dobrostan psychiczny na dobrym poziomie. Wiedzą na jaką pomoc mogą liczyć w trudnych sytuacjach osobistych oraz każdy z ankietowanych wskazał dorosłych do których zawsze może się zwrócić o pomoc i wsparcie.

W związku z powyższym oraz założonymi zagadnieniami do realizacji w bieżącym roku szkolnym następujące treści programowe są skierowane do realizacji:

W grupie/klasie wobec uczniów/wychowanków:

1. Integracja wewnątrzklasowa, wewnątrzgrupowa i wewnątrzśrodkowa.
2. Wzmocniona współpraca i poszerzanie umiejętności wychowawczych rodziców/opiekunów prawnych.
3. Praca wychowawczo-opiekuńcza, kierowana wobec dzieci i młodzieży, w oparciu o zrozumienie i realizację potrzeb emocjonalnych ww. w wieku przedszkolnym i w każdym wieku szkolnym:
 - indywidualizacja podejścia edukacyjno-opiekuńczo-wychowawczo-terapeutycznego do każdego wychowanka placówki;
 - kształtowanie prawidłowych relacji interpersonalnych pomiędzy uczniami/wychowankami placówki;
 - kreowanie u podopiecznych właściwego stosunku do własnych pozytywnych i negatywnych emocji;
 - kreowanie pozytywnego wizerunku nauczyciela/wychowawcy.
4. Przekazywanie dzieciom i młodzieży wiedzy o przyczynach, sposobach zwalczania i środkach zaradczych związanych z szeroko rozumianą agresją (słowna, fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i inne):
 - pogadanki podczas godzin do dyspozycji wychowawcy, zebrań wychowawczych w internacie;
 - spotkania z przedstawicielami instytucji pomocowych (policja, sąd, opieka społeczna itp.);
 - spotkania indywidualne i grupowe z pedagogiem i psychologiem Ośrodka;
 - inne oddziaływania.
5. Stymulowanie dzieci i młodzieży do przestrzegania zasad higieny, w tym tych mających wymiar prozdrowotny poprzez:
 - systematycznie prowadzone pogadanki tematyczne podczas godzin do dyspozycji wychowawcy, zebrań wychowawczych w internacie;
 - kreowanie postawy grona pedagogicznego jako wzorca zachowań prozdrowotnych;
 - inne oddziaływania.

6. Dbłość i ochrona zdrowia psychicznego dzieci poprzez:

- systematycznie prowadzone pogadanki tematyczne podczas godzin do dyspozycji wychowawcy, zebrań wychowawczych w internacie;
- rozpoznawanie i podejmowanie działań zaradczych podczas różnorodnych kryzysów dzieci i młodzieży;
- promowanie ruchu i aktywności fizycznej jako podstawy zdrowia psychicznego człowieka;
- inne oddziaływania.

7. Oddziaływania skierowane na bezpieczne poruszanie się w sieci oraz krytyczną analizę informacji dostępnych w Internecie przez dzieci i młodzież. W tym przestrzeganie zasad używania telefonów w placówce oraz równoległe zapobieganie rozwojowi fonoholizmu.

Grono pedagogiczne placówki:

1. wzmożona obserwacja uczniów podczas zajęć szkolnych, internackich i poza nimi;
2. rozmowy dyscyplinujące wychowawców klas/grup z uczniami/wychowankami lekceważącymi zapisy Statutu Ośrodka;
3. zapewnianie na dotychczasowym lub wyższym poziomie poczucia bezpieczeństwa uczniów/wychowanków;
4. wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego oraz społecznego dzieci i młodzieży uczących się oraz mieszkających w Ośrodku;
5. wspieranie i podtrzymywanie w realizacji wszelkich inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.

Realizacja powyższych założeń dotyczy całorocznej pracy wszystkich nauczycieli, wychowawców podczas realizowanych zajęć szkolnych i internackich.

Dodatkowo podczas zajęć/spotkań z pedagogiem Ośrodka lub/i przedstawicielem policji lub/i innymi specjalistami dzieci i młodzież będą:

- informowani o zagrożeniach, skutkach prawnych oraz zdrowotnych jakie niesie za sobą używanie środków odurzających uzależniających, zastępczych i psychotropowych;
- na bieżąco wspierani w dążeniu do prawidłowego rozwoju emocjonalnego, społecznego i psychicznego.

1. Indywidualnie, na zajęciach terapeutycznych, będą monitorowane tendencje do podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych adekwatnych do etapu ich rozwoju.

2. Stale realizowane programy z zakresu profilaktyki:

- „Bezpieczna droga do szkoły”, spotkanie edukacyjne z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Sławnie,
- „Bezpieczeństwo w placówce. Prawa i obowiązki dziecka/ucznia/wychowanka”, spotkanie edukacyjne z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Sławnie lub/i kuratorem Sądu Rejonowego w Sławnie,
- „Bezpieczne ferie”, spotkanie edukacyjne z przedstawicielami Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego lub/i Komendy Powiatowej Policji w Sławnie,
- „Bezpieczne wakacje”, spotkanie edukacyjne z przedstawicielami Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego lub/i Komendy Powiatowej Policji w Sławnie.

3. Inne oddziaływania i programy będą wdrażane zgodnie z możliwościami wychowanków i uczniów placówki oraz będzie koordynowana ich realizacja przez kadrę pedagogiczną Ośrodka.

4. Współpraca rodziców/opiekunów prawnych z pracownikami pedagogicznymi Ośrodka celem wdrażania w codzienne życie zagadnień o charakterze wychowawczo-profilaktycznym wynikających z opracowanego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Ośrodka na rok szkolny 2025/2026 będzie miała charakter otwarty. Wszyscy pracownicy pedagogiczni będą współpracowali z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci i młodzieży mając na uwadze, jako priorytet, dobrostan dzieci, młodzieży oraz dbałość o ich zrównoważony rozwój. Wspólna realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego będzie oparta na wszechstronnym respektowaniu zasad szacunku, tolerancji oraz przestrzegania zarówno praw i obowiązków dzieci/młodzieży jak i ich rodziców/opiekunów prawnych.

Załącznik 1 opracowała pedagog SOSW dla DMN w Sławnie